

Νεομάρτυς Γεώργιος ο εν Εφέσω

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Τη 5η του αυτού μηνός μνήμη του Αγίου Μάρτυρος Γεωργίου του εν Εφέσω († 1801)

Ο ένδοξος νεομάρτυρας του Χριστού Γεώργιος Διζλάλογλου, του οποίου ο πατέρας ωνομαζόταν Νικόλαος της Λάγλους, γεννήθηκε το 1756 στην Νέα Έφεσο, που είναι γνωστή και με το όνομα Κουσάντασι. Όταν ενηλικιώθηκε, παντρεύθηκε και απέκτησε παιδιά. Άρχισε όμως να ζη ακατάστατα και χωρίς να έχει τον έλεγχο της αυτοσυγκρατήσεως, επιδόθηκε ακατάσχετα στην κραιπάλη και στην ασωτία και κυριευμένος από το πάθος της μέθης, ωδηγήθηκε, με την δική του θέλησι, στην προδοσία της χριστιανικής του πίστεως. Έτσι τον Ιούλιο του 1798 και σε ηλικία σαράντα δύο ετών, ευρισκόμενος κάτω από την ακατάσχετη επήρεια της μέθης, παρουσιάσθηκε αυτόκλητα στον Τούρκο κριτή και δήλωσε, ότι αρνείται τον Χριστό και, ότι επιθυμεί να ασπασθή την μουσουλμανική θρησκεία.

Μετά την άρνησι της χριστιανικής του ιδιότητος και την ομολογία της μουσουλμανικής πίστεως και προτού υποβληθή σε περιτομή, επέστρεψε στο σπίτι του και, αφού συνήλθε από το μεθύσι, συνειδητοποίησε το τρομερό αμάρτημά του. Γι' αυτό και αποφάσισε να μετανοήση και να επανορθώση την προδοσία, που είχε διαπράξει.

Ο συνειδησιακός του έλεγχος τον ανάγκασε να εγκαταλείψη τη Νέα Έφεσο και να καταφύγη στην Σάμο και συγκεκριμένα στην ιστορική κωμόπολι της Χώρας. Όμως ο Γεώργιος συνελήφθηκε και ωδηγήθηκε και πάλι στην Νέα Έφεσο, όπου και φυλακίσθηκε. Το γεγονός αυτό συνέβη, διότι την εποχή αυτή είχε αρχίσει στην Νέα Έφεσο η ανέγερσι μεγαλοπρεπούς χριστιανικού ναού επ' ονόματι του Αγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του Τροπαιοφόρου. Το θεάρεστο αυτό έργο δεν ήταν όμως αρεστό στους μουσουλμάνους, οι οποίοι διέδωσαν την ψεύτικη είδησι, ότι οι χριστιανοί σκότωσαν τον Γεώργιο, επειδή αρνήθηκε τη χριστιανική του πίστι, και

τον έθαψαν στα θεμέλια του νεοανεγειρόμενου ναού.

Η διάδοσι αυτής της συκοφαντικής κατηγορίας, με την οποία δικαιολογείτο η εξαφάνισι του Γεωργίου στην Νέα Έφεσο, θα μπορούσε να οδηγήση στην κατεδάφισι του ναού και στην παραδειγματική τιμωρία των χριστιανών. Για να αποφευχθή μία τέτοια δραματική εξέλιξι, οι χριστιανοί έστειλαν τους δημογέροντες στον Τούρκο κριτή και στους διοικητές της περιοχής και τους διαβεβαίωσαν, ότι ο Γεώργιος βρίσκεται στην Σάμο και μάλιστα μπορούν να στείλουν ανθρώπους, για να το εξακριβώσουν. Έτσι μετά την σύλληψι του Γεωργίου και τον εγκλεισμό του στην φυλακή επί τρεις ημέρες υποβλήθηκε με την βία σε περιτομή και στην συνέχεια τον διώρισαν επιστάτη και φύλακα σε ένα τζαμί, όπου έμεινε εκεί δέκα μήνες. Μέσα στο μουσουλμανικό τέμενος επιδόθηκε με τέτοια μανία στο πάθος της μέθης, ώστε κόντεψε να μετατρέψη τον χώρο σε οينوπωλείο.

Όμως η επιθυμία του να εξομολογηθή και να μετανοήση για το βαρύτατο αμάρτημά του, τον ωδήγησε στο να βρη την κατάλληλη ευκαιρία, για να δραπετεύση. Έτσι κρυφά μετέβη στην Σάμο και πέρναγε τον καιρό του άλλοτε εκεί και άλλοτε στην Πάτμο, ενώ παράλληλα εξωμολογήθηκε το θανάσιμο αμάρτημά του και έζησε συντετριμμένος σε ειλικρινή μετάνοια. Ο γενναίος αθλητής του Χριστού έλαβε τότε την απόφασι να ομολογήση με παρρησία τον Ιησού Χριστό και να εξαλείψη το αμάρτημά του, θυσιάζοντας και την ίδια του ακόμη την ζωή. Γι' αυτό τον λόγο παρουσιάσθηκε στον Βοεβόδα της Σάμου και ωμολόγησε με ξεχωριστή γενναιότητα τον Χριστό, ως τον μόνο και αληθινό Θεό.

Η ακλόνητη και σταθερή πίστι του Γεωργίου εξαγρίωσε τόσο πολύ τον Βοεβόδα, ώστε έδωσε την εντολή να τον ξυλοκοπήσουν με χίλιους ραβδισμούς και να τον οδηγήσουν στην συνέχεια αιμόφυρτο στην φυλακή. Μόλις πληροφορήθηκαν οι δημογέροντες της Σάμου τα βασανιστήρια και τον εγκλεισμό του Γεωργίου στην φυλακή, πήγαν στον Βοεβόδα και, αφού τον δωροδόκησαν με ένα σεβαστό χρηματικό ποσό, αφέθηκε ελεύθερος ο Γεώργιος. Το γεγονός όμως αυτό λύπησε τον Γεώργιο, διότι δεν είχε πετύχει τον σκοπό του, ο οποίος ήταν να μαρτυρήση για τον Χριστό. Γι' αυτό και έφυγε από την Σάμο την 1η Μαρτίου 1801 και επέστρεψε στην γενέτειρά του, τη Νέα Έφεσο, αποφασισμένος να λάβη τον στέφανο του μαρτυρίου για την αγάπη του Χριστού.

Στην πατρίδα του κυκλοφορούσε και συμπεριφερόταν πλέον με πολλή σεμνότητα, ταπεινοφροσύνη και εγκράτεια και ζητά την συγχώρησι από όλους τους γνωστούς και τους φίλους του. Τρεις ημέρες πριν να παρουσιασθή και να ομολογήση με παρρησία την χριστιανική του πίστι, επισκεπτόταν τον τόπο, όπου στις 3 Σεπτεμβρίου 1794 οι Τούρκοι κρέμασαν σε μία μουριά τον Άγιο νεομάρτυρα

Πολύδωρο. Μάλιστα καθόταν απέναντι από το δένδρο, στο οποίο απαγχονίσθηκε ο Άγιος Πολύδωρος και κοιτάζοντάς το επίμονα, βρισκόταν σε έντονη περισυλλογή, σκεπτόμενος το δικό του μαρτύριο. Στην πατρίδα του συνάντησε και ένα παλιό του χριστιανό φίλο, ονόματι Γεώργιο, ο οποίος είχε διακόψει τις σχέσεις μαζί του μετά την άρνησι της χριστιανικής του πίστεως. Ο παλαιός αυτός φίλος τον ρώτησε τον λόγο, για τον οποίο τα πόδια του Γεωργίου ήταν ταλαιπωρημένα και γεμάτα πληγές, ενώ το υπόλοιπο σώμα του ήταν καθαρό και ανέγγιχτο. Τότε ο αθλητής του Χριστού Γεώργιος του διηγήθηκε, ότι βρισκόμενος στην Σάμο παρουσιάσθηκε στον Βοεβόδα και αφού ωμολόγησε με παρρησία τον Ιησού Χριστό, δέχθηκε στα πόδια του ραβδισμούς και ωδηγήθηκε στην φυλακή.

Για να δοθή η αφορμή να μαρτυρήσει για την χριστιανική του πίστι, πήγε σε ένα καφενείο και προσπάθησε να προκαλέσει επεισόδιο και να έλθει σε σύγκρουσι με τον καφετζή, αλλά ο καφετζής ήταν άνθρωπος υπομονετικός και έτσι η προσπάθειά του υπήρξε ανεπιτυχής. Γι' αυτό και εγκατέλειψε τέτοιου είδους προσπάθειες και μεθοδεύσεις και αποφάσισε να παρουσιασθή ο ίδιος μπροστά στον Τούρκο κριτή και να ομολογήσει την χριστιανική του πίστι. Έτσι στις 3 Απριλίου 1801, ημέρα Τετάρτη και ώρα τρεις το μεσημέρι, παρουσιάσθηκε μπροστά στον κριτή και πέταξε κάτω το σαρίκι του. Αμέσως τον ρώτησε ο κριτής, ποιός είναι και ποιό είναι το αίτημά του.

Τότε ο γενναίος αθλητής της πίστεως απάντησε, ότι ήταν χριστιανός και έγινε στην συνέχεια μουσουλμάνος με την δική του θέλησι, πιστεύοντας, ότι η μουσουλμανική θρησκεία είναι καθαρή και τίμια. Στην συνέχεια όμως διαπίστωσε, ότι πρόκειται για μιαρή και ολέθρια θρησκεία. Γι' αυτό τον λόγο βρίσκεται εδώ, για να ομολογήσει ότι ήταν και εξακολουθεί και τώρα να είναι χριστιανός με την χάρι του Θεού, και ότι το όνομά του είναι Γεώργιος. Η θαρραλέα αυτή ομολογία πίστεως έκανε τον κριτή να θεωρήσει ότι πρόκειται για έναν μεθυσμένο ή τρελλό. Ο ένδοξος όμως μάρτυρας απάντησε, ότι τίποτα από τα δύο δεν συμβαίνει, αλλά επέστρεψε στην χριστιανική του πίστι, η οποία είναι η μόνη αληθινή και σωτήρια θρησκεία. Η γενναία αυτή απάντησι του Γεωργίου προκάλεσε την οργή του Τούρκου κριτή σε τέτοιο βαθμό, ώστε έδωσε την εντολή να οδηγηθή αλυσοδεμένος στην φυλακή.

Μάλιστα ο ένδοξος μάρτυρας του Χριστού αναρωτήθηκε και ρώτησε γιατί θέλουν να τον δέσουν, αφού ούτε κλέφτης ούτε φονιάς είναι και δεδομένου, ότι ήρθε με τη θέλησί του να δηλώσει την χριστιανική του ιδιότητα. Κανείς δεν γνωρίζει τα βασανιστήρια, στα οποία υποβλήθηκε ο μάρτυρας εκείνη τη νύχτα.

Το βράδυ της Πέμπτης τον επισκέφθηκαν στην φυλακή απεσταλμένοι των τουρκικών αρχών και προσπάθησαν να τον παροτρύνουν να ασπασθή την

μουσουλμανική θρησκεία, με απώτερο σκοπό να τον αποφυλακίσουν, ενώ άλλοι του υποσχέθηκαν χρήματα και δώρα. Εκείνος όμως παρέμεινε σταθερός και ακλόνητος στην χριστιανική του πίστι και δήλωσε με παρρησία, ότι είναι χριστιανός και ότι θέλει να πεθάνη ως χριστιανός. Η επιμονή και η ανένδοτη στάσι του εξαγρίωσε μερικούς, οι οποίοι με μανία επιτέθηκαν εναντίον του ξεσχίζοντας με τα νύχια τους τα πλέον ευαίσθητα μέλη του σώματός του. Την Παρασκευή συγκεντρώθηκαν όλοι στο δικαστήριο και αποφάσισαν να φέρουν τον μάρτυρα, για να τον δικάσουν.

Ο Γεώργιος ωδηγήθηκε αλυσοδεμένος με τα χέρια πίσω και ο κριτής προσπάθησε με πράο και μειλίχιο ύφος να τον συνετίση και να τον παρακινήσει να ομολογήσει έστω και τυπικά την μουσουλμανική του πίστι και μετά ας πάη, όπου θέλει και ας ακολουθήσει, όποιο θρήσκευμα επιθυμεί. Ο Γεώργιος όμως απάντησε, ότι είναι χριστιανός. Τότε κάποιος ισχυρίστηκε, ότι οι ιερείς των χριστιανών είναι αυτοί που τους καθοδηγούν και τους διδάσκουν να ομολογούν την πίστι τους εκεί, όπου την έχουν αρνηθή. Οι δικαστές επιχείρησαν να τον βγάλουν φρενοβλαβή και να τον απολύσουν με αυτή την αιτιολογία, αλλά η προσπάθεια υπήρξε άκαρπη, αφού στο ερώτημα του μουφτή, εάν τα ενενήντα ή τα εκατό είναι περισσότερα, ο Γεώργιος απάντησε, ότι αυτό το γνωρίζουν ακόμη και τα μωρά παιδιά.

Βλέποντας ο κριτής την αμετάβλητη στάσι του μάρτυρα, αποφάσισε να τον εκτελέσουν διά ξίφους και όχι δι' απαγχονισμού. Οι δήμιοι τον άρπαξαν με μανία και με ραβδισμούς τον ωδήγησαν στον τόπο της εκτελέσεως, δίδοντας την εντολή να γονατίσει. Μόλις κάποιος έβγαλε το σπαθί του και προσπάθησε να τον φοβίσει, ένας Τούρκος ονόματι Οσμάν, απευθύνθηκε στον Γεώργιο και του ζήτησε να μετανοήσει και να σώσει την ζωή του, αλλά ο γενναίος αθλητής του Χριστού δήλωσε, ότι είναι χριστιανός. Τότε ο δήμιος έδωσε την εντολή να σκύψει το κεφάλι και ο ένδοξος μάρτυρας Γεώργιος δέχθηκε με πνευματική αγαλλίασι τον δι' αποκεφαλισμού μαρτυρικό του θάνατο. Το γεγονός έλαβε χώρα στις 5 Απριλίου 1801, ημέρα Παρασκευή και ώρα 3 το μεσημέρι. Με αυτόν τον τρόπο ο Γεώργιος έλαβε τον αμάραντο στέφανο του μαρτυρίου και συναριθμήθηκε στην χορεία των αθλητών της πίστεως κατά την σκοτεινή περίοδο της Τουρκοκρατίας.

Απόδειξι της ευαρέσκειας και της χάριτος του Θεού αποτελούν και τα θαύματα, τα οποία επακολούθησαν μετά την μαρτυρική τελείωσί του. Τη νύχτα της Παρασκευής 5 Απριλίου 1801 και ξημερώνοντας Σάββατο, άπλετο φως ακτινοβόλησε από το μαρτυρικό σώμα του νεομάρτυρα Γεωργίου και το λαμπερό υπερκόσμιο αυτό φως, το οποίο έγινε αντιληπτό τόσο από τους χριστιανούς όσο και από τους μουσουλμάνους, φαινόταν ακόμη και στο μαρτυρικό του αίμα. Την επόμενη ημέρα γνωστοποιήθηκε το θαύμα και ο κριτής διέταξε να πάρουν το λείψανο και να το ενταφιάσουν στον τάφο του Αγίου Πολυδώρου, που τελειώθηκε

με απαγχονισμό. Μάλιστα κατά την διάρκεια της ταφής υπήρξαν χριστιανοί που πήραν για ευλογία τρίχες του κεφαλιού του, ενώ άλλοι έκοψαν τεμάχια από τα αιματοβαμμένα ενδύματά του ως πηγή ιάσεως γι' αυτούς, που υπέφεραν από τον πυρετό και την ελονοσία. Γι' αυτό και στην λαϊκή συνείδησι ο νεομάρτυρας Γεώργιος καθιερώθηκε ήδη από την εποχή του μαρτυρίου του ως θεράπων της ελονοσίας.

Αλλά τα θαύματα του Αγίου συνεχίσθηκαν και μετά από το ένδοξο μαρτύριό του. Σύμφωνα με τον βιογράφο του, Άγιο Αθανάσιο τον Πάριο (1721-1813), ο Νικόλαος Καρπάθιος υπέφερε για πολλές ημέρες από ισχυρό πόνο στην κοιλιά και παρόλο που χρησιμοποίησε διάφορα φάρμακα, δεν θεραπεύθηκε από τον πόνο. Απελπισμένος πήγε τότε στον τάφο του Αγίου και αφού προσευχήθηκε με ευλάβεια και με δάκρυα, ο ένδοξος νεομάρτυρας του Χριστού Γεώργιος παρουσιάσθηκε σε όραμα στον ύπνο του, φορώντας ένδυμα όμοιο με αυτό του Αγίου Παντελεήμονος. Ο Άγιος τον ρώτησε τι θέλει και αφού άγγιξε με μία βέργα την κοιλιά του στο σημείο, όπου πονούσε, αμέσως ο πόνος σταμάτησε και ο ασθενής έγινε τελείως καλά. Μετά την θεραπεία του δόξασε τον Θεό και ευχαρίστησε τον Άγιο. Από το έτος 1806, δηλαδή μόλις πέντε χρόνια μετά το μαρτύριο του Αγίου, η τιμία κάρα του φυλάσσεται στην Ιερά Μονή Δοχειαρίου του Αγίου Όρους μέσα σε ασημένια οκτάπλευρη λειψανοθήκη, που έχει σχήμα δισκοπότηρου και φέρει ανάγλυφη εξωτερικά την μορφή του Αγίου, ενώ την ασματική του ακολουθία έκανε ο Όσιος Νικηφόρος ο Χίος (1750-1821).

Ο Άγιος Γεώργιος ο εξ Εφέσου τιμάται με την πρέπουσα εκκλησιαστική λαμπρότητα στο ιστορικό και εύανδρο νησί της Σάμου, αφού σύμφωνα με το συναξάριό του, κατέφυγε και διέμεινε στην Σάμο και συγκεκριμένα στην ιστορική κωμόπολι της Χώρας στο νοτιοανατολικό τμήμα του νησιού. Είναι ενδεικτικό ότι και η Τοπική Εκκλησία της Σάμου μνημονεύει τον Άγιο Γεώργιο ως νεομάρτυρα «εκ Χώρας Σάμου και εν Εφέσω αθλήσαντα», ενώ στην λαϊκή παράδοσι του νησιού φέρει την επωνυμία «ο Άϊ-Γιώργης ο μέθυσος ή μπεκρής», που δικαιολογείται από τον έκλυτο βίο του και το πάθος της μέθης, το οποίο και τον ωδήγησε στον εξισλαμισμό του.

Ο πρώτος εορτασμός της μνήμης του Αγίου νεομάρτυρα Γεωργίου στην Σάμο, ο οποίος μέχρι και το 1995 είχε καθιερωθή να τελήται την Κυριακή του Παραλύτου (Δ' Κυριακή από του Πάσχα), έλαβε χώρα την Κυριακή 7 Μαΐου 1967 προεξάρχοντας του αοίδιμου Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας Παντελεήμονος Χρυσοφάκη (του και μετέπειτα Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης). Στις 17 Μαΐου 1970 ετέθη ο θεμέλιος λίθος για την ανέγερσι του ομωνύμου Ιερού Ναού του Αγίου στην Χώρα της Σάμου και σε οικόπεδο, το οποίο δωρήθηκε από τον Εμμανουήλ Λ.

Χατζηνικολάου στην μνήμη της μητέρας του Καλλιόπης.

Ο Ιερός Ναός του Αγίου νεομάρτυρα Γεωργίου Χώρας Σάμου, του οποίου τα θυρανοίξια τελέσθηκαν με την πρέπουσα εκκλησιαστική τάξι από τον αείμνηστο Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας Παντελεήμονα Μπαρδάκο την Κυριακή του Παραλύτου 25 Μαΐου 1975, αποτελεί το επίκεντρο των λατρευτικών εκδηλώσεων προς τιμήν του Αγίου.

Πηγές: Νέος Συναξαριστής..., Απρίλιος, σελ. 59-60

Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, Απρίλιος, σελ. 69-71.

Νέον Λειμωνάριον, σελ. 118

syndesmosklchi.blogspot.com